

"Müddet-i hilâfeti azlığıyla beraber kıymetini azîm göstermek için o mânâ-yı işarîsiyle Hazret-i Hasan Radiyallahu Anhı gösterir." İzah eder misiniz?

" **وَالصَّالِحِينَ** kelimesiyle Ashab-ı Suffe, Bedir, Rıdvan gibi mümtaz zevâta işaret ederek, **أَيُّقَوْمٍ لَكَ وَأَنَا نُسَخَوُ** cümlesiyle, mânâ-yı sarihiyle onların ittibâna teşvik ve Tâbiînlerdeki tebaiyeti çok müşerref ve güzel göstermekle, mânâ-yı işarîsiyle Hulefâ-i Erbaanın beşincisi olarak ve **إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي (*)** **ثَلَاثُونَ سَنَةً** hadis-i şerifin hükmünü tasdik ettiren, müddet-i hilâfeti azlığıyla beraber kıymetini azîm göstermek için o mânâ-yı işarîsiyle Hazret-i Hasan Radiyallahu Anhı gösterir."(1)

Hazreti Hasan (r.a) dört halifeden sonra halifelik makamına geçip **altı ay** gibi kısa bir süreliğine beşinci halife oldu. Hazreti Muaviye (r.a)'in halifelik davasından sonra iki İslam ordusu karşı karşıya gelince Hazreti Hasan (r.a) kan dökülmemesi için hilafet makamından feragat ederek halifeliği Hazreti Muaviye'ye (r.a) bırakmıştır. İşte bu altı aylık dönem, süre olarak çok kısa olmakla birlikte, İslam birliğinin ve fedakarlığın numunesini çok güzel göstermesi hasebiyle kıymet ve değer olarak çok üstün olduğunu ihsas ettirmeye bu **أَوْلَىٰكَ رَفِيقًا** cümlesi işaret eder.

Raşit halifelik kavramı, ilk dört halifelik dönemine ait bir kavram olup ondan sonra gelen halifelere sultan, kral, padişah denilmiştir. Yalnız Hazreti Hasan (ra)'ın altı aylık kısa dönemine de raşit halifelik payesi verilmektedir ki, Üstadımız da bu paragrafta bu inceliğe işaret ediyor.

İslâm tarihinde Resûl-i Ekrem'in vefatından sonra Hz. Ebû Bekir'e biat edilmesiyle başlayan, daha sonra Hz. Ömer ve Osman'ın hilâfetleriyle sürüp Hz. Ali ile sona eren döneme Hulefâ-yi Râşidîn devri denilir. **Hulefâ halife** kelimesinin, **râşidîn** ise "doğru yolda olan, doğruya ve hakka sınıksız sarılan, kemale ermiş" anlamındaki **râşid** kelimesinin çoğuludur. Bu döneme söz konusu adın verilmesinin sebebi sahâbîden İrbâd b. Sâriye'nin rivayet ettiği, sünnetine uymanın ve bunun sınırlarını râşid halifelerin sünnetini de içine alacak şekilde genişletmenin gerekliliğini belirten Hz. Peygamber'in uzun bir hadisiyle açıklanmaktadır. Bu hadiste Resûlullah (a.s.m) kendisinden sonra yaşayacaklara hitaben, **"Herhangi bir ihtilâfla karşılaştığınızda size düşen görev, benim sünnetime ve hulefâ-yi râşidînin sünnetine uymaktır."** demiştir.(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, Yedinci Lem'a.](#)

(*) *“Hilâfet benden sonra otuz sene devam edecek, ondan sonra saltanat şekline girecektir.”* el-Münâviî, Feyzü'l-Kadîr: c.3 s.509; İbnu Abdilber, et-Temhîd: c.8 s.67. Ayrıca bk.: Tirmizî, Fiten: 48; Müsned, 5:220, 221; el-Elbânî, Sahîhu Câmiu's-Sağîr, no: 3336.

(2) Müsned, IV, 126, 127; Dârimî, “Muğaddime”, 16; İbn Mâce, “Muğaddime”, 6; Ebû Dâvûd, “Sünnet”, 5; Tirmizî, “İlim”, 16.